A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2025. április 30.*

„Előzetes döntéshozatal – Menekültpolitika – Menekült jogállás vagy kiegészítő védelmi jogállás – 2011/95/EU irányelv – A 12. cikk (2) bekezdésének b) pontja – Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 18. cikke – A menekültként való elismerés kizárása – Okok – A menedéket nyújtó országon kívül, az országba menekültként történő befogadást megelőzően súlyos, nem politikai bűncselekmény elkövetése – A büntetés letöltése tényének hatása”

A C-63/24. sz. [Galte][i] ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Litvánia legfelsőbb közigazgatási bírósága) a Bírósághoz 2024. január 26-án érkezett, 2024. január 24-i határozatával terjesztett elő a

K. L.

és

a **Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: C. Lycourgos tanácselnök (előadó), S. Rodin, N. Piçarra, O. Spineanu-Matei és N. Fenger bírák,

főtanácsnok: L. Medina,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a litván kormány képviseletében V. Kazlauskaitė-Švenčionienė és E. Kurelaitytė, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: litván.

[i] A jelen ügy neve fiktív. Az nem egyezik az eljárásban részt vevő egyetlen fél valódi nevével sem.

– a belga kormány képviseletében M. Jacobs és M. Van Regemorter, meghatalmazotti minőségben,

– a német kormány képviseletében J. Möller és R. Kanitz, meghatalmazotti minőségben,

– a francia kormány képviseletében R. Bénard és O. Duprat-Mazaré, meghatalmazotti minőségben,

– a holland kormány képviseletében M. K. Bulterman és A. Hanje, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében F. Blanc, M. Debieuvre és J. Jokubauskaitė, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2011. L 337., 9. o.; helyesbítések: HL 2017. L 167., 58. o.; HL 2019. L 19., 20. o.) 12. cikke (2) bekezdése b) pontjának az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 18. cikkével összefüggésben történő értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a K. L. és a Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (a Litván Köztársaság belügyminisztériumának bevándorlási osztálya, a továbbiakban: bevándorlási osztály) között annak tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, hogy ez utóbbi megtagadta K. L. menekült jogállásának elismerését.

Jogi háttér

A nemzetközi jog

3 A menekültek helyzetére vonatkozó, 1951. július 28-án Genfben aláírt egyezmény *(Recueil des traités des Nations unies* [1954], 189. kötet, 150. o., 2545. sz.; kihirdette: az 1989. évi 15. tvr.) 1954. április 22-én lépett hatályba. Ezen egyezményt a menekültek helyzetére vonatkozó, 1967. január 31-i New York-i jegyzőkönyv (kihirdette: az 1989. évi 15. tvr.) kiegészítette és módosította, amely 1967. október 4-én lépett hatályba (a továbbiakban: Genfi Egyezmény).

4 A Genfi Egyezmény 1. cikkének F. pontja értelmében:

„Az Egyezmény rendelkezései nem alkalmazhatók az olyan személyre, akiről alapos okkal feltételezhető, hogy

[…]

b) A menedéket nyújtó országon kívül, az országba menekültként történő befogadását megelőzően súlyos, nem politikai bűncselekményt követett el;

[…]”

5 Ezen egyezmény 33. cikke kimondja:

„1. Egyetlen Szerződő Állam sem utasítja ki vagy küldi vissza („refouler”) a menekültet azon ország területének határára, ahol élete vagy szabadsága faji, vallási okokból, nemzeti hovatartozása miatt, vagy abból az okból van veszélyeztetve, hogy bizonyos társadalmi csoporthoz tartozik, vagy bizonyos politikai véleményt vall.

2. A jelen rendelkezésből folyó kedvezmény azonban nem illeti meg azt a menekültet, akiről alaposan feltehető, hogy veszélyezteti annak az országnak biztonságát, amelynek területén van, vagy aki mivel különösen súlyos bűncselekményért jogerősen elítélték, veszélyt jelent az illető ország lakosságára nézve.”

Az uniós jog

6 A 2011/95 irányelv (4) preambulumbekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A genfi egyezmény […] a menekültek védelmét szolgáló nemzetközi jogi rendszer sarokkövét képezi.”

7 Ezen irányelv 12. cikkének (2) bekezdése értelmében:

„A harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy nem ismerhető el menekültként, amennyiben nyomós okkal feltételezhető, hogy az érintett személy:

[…]

b) a menedéket nyújtó országon kívül, az országba menekültként történő befogadását – vagyis a menekültként való elismerésen alapuló tartózkodási engedély kiállításának időpontját – megelőzően súlyos, nem politikai bűncselekményt követett el; a különösen kegyetlen cselekmények akkor is súlyos, nem politikai bűncselekménynek minősíthetők, ha azokat állítólagos politikai célból követték el;

[…]”

8 Ezen irányelv 21. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A tagállamok nemzetközi jogi kötelezettségeiknek megfelelően tiszteletben tartják a visszaküldés tilalmának elvét.”

A litván jog

9 A 2004. április 29-i Lietuvos Respublikos įstatymas dėl užsieniečių teisinės padėties Nr. IX-2206 (a Litván Köztársaság külföldiek jogállásáról szóló IX-2206. sz. törvénye; Žin., 2004, 73-2539. sz.) alapügyre alkalmazandó változata 86. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„Menekült jogállásban részesül az a menedékkérő, aki faji, illetőleg vallási okok, nemzeti hovatartozása, meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása avagy politikai meggyőződése miatti üldöztetéstől való megalapozott félelme miatt az állampolgársága szerinti államon kívül tartózkodik, és nem tudja, vagy fél ezen államnak a védelmét igénybe venni, vagy az olyan személy, aki egyetlen külföldi állam állampolgárságával sem rendelkezik, és aki korábbi szokásos tartózkodási helyén kívül tartózkodva a fentiekben felsorolt okoknál fogva nem tud, vagy fél oda visszatérni, amennyiben nem vonatkoznak rá a jelen törvény 88. cikkének (1) és (2) bekezdésében előírt kizáró okok.”

10 E törvény 88. cikke (2) bekezdésének 3. pontja a következőképpen rendelkezik:

„A jelen törvény 86. cikkének (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelő menedékkérő nem részesülhet menekült jogállásban, amennyiben nyomós okkal feltételezhető, hogy az érintett személy a Litván Köztársaság területére való belépését megelőzően súlyos, nem politikai bűncselekményt követett el (a különösen kegyetlen cselekmények akkor is súlyos, nem politikai bűncselekménynek minősíthetők, ha azokat állítólagos politikai célból követték el), vagy az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekmények elkövetésében való bűnösségét állapították meg, vagy ilyen bűncselekmények vagy cselekmények elkövetésére bújtott fel, illetve azok elkövetésében bármilyen módon részt vett.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

11 A harmadik országbeli állampolgár K. L. 2022. február 17-én, miután jogellenesen átlépte a Belarusz és Litvánia közötti határt, menedékjog és ideiglenes tartózkodási engedély iránti kérelmet nyújtott be e tagállamban. Azt állította, hogy a származási országa hatóságai háromszor ítélték el alaptalanul, az elítélések valódi oka pedig a politikai ellenzéki tevékenysége volt. K. L. azért menekült el a származási országából, mert ezen ország bűnüldöző hatóságai kihallgatásokat kezdtek végezni, amit ő úgy értelmezett, hogy újabb büntetőeljárás készül ellene, politikai információk terjesztése és gyűlések szervezése miatt.

12 A bevándorlási osztály arra a következtetésre jutott, hogy K. L. menekült jogállásban részesülhet Litvániában. Ezen osztály ugyanis úgy ítélte meg, hogy az, hogy az érintett személy nyilvánosan bírálta a származási országa hatóságait, a vele szembeni üldöztetés lehetséges okának minősül. Az említett osztály szerint nagy a valószínűsége annak, hogy K. L.-t letartóztatnák ebben az országban, és büntetőeljárást indítanának vele szemben a közösségi médiában általa közzétett tartalmak miatt.

13 Mindemellett a K. L. ellen a múltban folytatott büntetőeljárásokra és a kiszabott szankciók mértékére tekintettel ugyanezen osztály értékelése szerint K. L. olyan cselekményeket követett el, amelyeket a Litván Köztársaság külföldiek jogállásáról szóló IX-2206. sz. törvénye alapügyre alkalmazandó változata 88. cikke (2) bekezdésének 3. pontja értelmében vett „súlyos, nem politikai bűncselekménynek” kell minősíteni.

14 Következésképpen a bevándorlási osztály a 2023. január 16-i határozatával elutasította K. L. nemzetközi védelem iránti kérelmét. Ezen osztály ugyanakkor ideiglenes tartózkodási engedélyt állított ki a számára, mivel nem küldhető vissza a származási országába, ahol a politikai meggyőződése miatt üldözhetik.

15 2023. március 30-i ítéletével a Vilniaus apygardos administracinis teismas (vilniusi megyei közigazgatási bíróság, Litvánia) elutasította K. L. e határozattal szembeni keresetét. K. L. ezen ítélettel szemben fellebbezést nyújtott be a Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Litvánia legfelsőbb közigazgatási bírósága) előtt, amely a kérdést előterjesztő bíróság.

16 E bíróság előtt K. L. arra hivatkozik, hogy már letöltötte az azon bűncselekményért kiszabott büntetést, amely miatt a bevándorlási osztály megtagadta a menekült jogállása elismerését. Az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosának Hivatala (UNHCR) által közzétett források alapján a fellebbező arra hivatkozik, hogy a 2011/95 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének b) pontjában szereplő, a menekült jogállásból való kizárásra vonatkozó rendelkezés már nem alkalmazható.

17 A bevándorlási osztály, mivel úgy ítélte meg, hogy a 2011/95 irányelvből és a litván jogszabályokból nem tűnik ki a „súlyos, nem politikai bűncselekmény” fogalmának egyértelmű meghatározása, egyrészt az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal (EASO) 2021. októberi, „Az EASO gyakorlati útmutatója a súlyos (nem politikai) bűncselekmények miatti kizárásról” című dokumentumára támaszkodott ahhoz, hogy az érintett által elkövetett bűncselekmények egyikét „súlyos, nem politikai bűncselekménynek” minősítse, másrészt pedig az EASO 2017. januári, „Gyakorlati útmutató: Kizárás” című dokumentumának 35. oldalára annak megállapítása érdekében, hogy ha a nemzetközi védelmet kérelmező már letöltötte a büntetését, a hatáskörrel hatóság mérlegelési jogkörrel rendelkezik a 2011/95 irányelv 12. cikke (2) bekezdése b) pontjának alkalmazása tekintetében.

18 A kérdést előterjesztő bíróság szerint e körülmény hatását a mai napig sem a Bíróság 2010. november 9-i B és D ítélete (C-57/09 és C-101/09, EU:C:2010:661), sem a 2018. szeptember 13-i Ahmed ítélete (C-369/17, EU:C:2018:713) – amelyek pontosítják a 2011/95 irányelv 12. cikke (2) bekezdése b) pontjának hatályát –, sem az EASO dokumentumai nem fejtik ki. A 2016. januári, „Kizárás: az elismerési irányelv (2011/95/EU) 12. és 17. cikke” című dokumentum nem foglal állást, és a 2021. októberi, „Az EASO gyakorlati útmutatója a súlyos (nem politikai) bűncselekmények miatti kizárásról” című dokumentum nem tartalmazza a súlyos bűncselekmény azonosítására szolgáló kritériumok kimerítő felsorolását.

19 Ezenkívül, bár úgy véli, hogy a kiszabott büntetés végrehajtása a jellegénél fogva nem kapcsolódik a nemzetközi védelmet kérelmező által elkövetett cselekmény súlyosságához vagy a kérelmező e cselekmény elkövetéséért való egyéni felelősségéhez, e bíróság arra keresi a választ, hogy e körülmény milyen hatással van a 2011/95 irányelv 12. cikke (2) bekezdése b) pontjának alkalmazhatóságára, tekintettel az UNHCR 2019. februári, „A menekültek helyzetére vonatkozó, 1951. évi egyezményen és 1967. évi jegyzőkönyvön alapuló menekültstátusz meghatározására szolgáló eljárásról és az azzal kapcsolatos követelményekről szóló kézikönyv” című, HCR/1P/4/FRE/REV.4 dokumentumának 157. pontjára, az EASO 2017. januári, „Gyakorlati útmutató: Kizárás” című dokumentumának 35. oldalára, amelyből véleménye szerint az tűnik ki, hogy az a tény, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező már letöltötte a büntetését, kegyelmet vagy közkegyelmet kapott, releváns lehet e rendelkezés alkalmazása során.

20 A kérdést előterjesztő bíróság egyébiránt emlékeztet arra, hogy a Charta 18. cikke értelmében a menedékjogot a Genfi Egyezmény rendelkezéseivel, valamint az EU-Szerződéssel és az EUM-Szerződéssel összhangban kell biztosítani. A Bíróság a 2018. május 2-i K. és H. F. (Tartózkodási jog és állítólagosan elkövetett háborús bűncselekmények) ítéletének (C-331/16 és C-366/16, EU:C:2018:296) 50. pontjában kimondta, hogy a Genfi Egyezmény 1. cikkének F. pontja és a 2011/95 irányelv 12. cikkének (2) bekezdése alapján a menekült jogállás elismerését kizáró okokat azzal a céllal hozták létre, hogy kizárják a menekült jogálláshoz kapcsolódó védelemre érdemtelennek ítélt személyek menekültként való elismerését.

21 Márpedig a kérdést előterjesztő bíróság szerint ezen irányelv 12. cikke (2) bekezdésének b) pontja alkalmazásában a kiszabott büntetés letöltésének, a kegyelemnek vagy a közkegyelemnek a kötelező figyelembevétele e célt sértheti. E figyelembevétel ugyanis másodlagossá teheti a jogsértés súlyának vagy a menedékkérő egyéni felelősségének értékelését.

22 Mindemellett a kizáró okokat – mint a humanitárius normák alkalmazása alóli kivételeket vagy korlátozásokat – e bíróság szerint különösen körültekintően kell értelmezni. E tekintetben az UNHCR Végrehajtó Bizottságának „A kizárási záradékokról szóló feljegyzés” című, 1997. május 30-i EC/47/SC/CRP.29 dokumentumának 18. pontja az elkövetett bűncselekmény, és azon üldöztetés súlyosságának mérlegelésére vonatkozó követelményt tartalmaz, amelynek az érintett személy a származási országában valószínűleg ki lenne téve. Az említett bíróság úgy véli, hogy ez a követelmény teljesül, ha – mint a jelen ügyben is – a visszaküldés tilalmának elve a kérelmező tekintetében még abban az esetben is biztosított, ha a menedékjogot nem adják meg számára.

23 E körülmények között a Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Litvánia legfelsőbb közigazgatási bírósága) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni a [2011/95] irányelv 12. cikke (2) bekezdésének b) pontját [a Charta] 18. cikkével összefüggésben, hogy annak értékelése során, hogy egy olyan személy cselekményei, aki egyébként megfelel a menekültkénti elismerés feltételeinek, a [2011/95] irányelv 12. cikke (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott, a menekült jogállás elismerését kizáró oknak minősülnek-e, figyelembe kell venni az e személy által már letöltött büntetést, a kegyelmet vagy a közkegyelmet, amelyben e személy részesült, vagy bármely más hasonló jellegű körülményt?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

24 Elöljáróban meg kell jegyezni, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy az alapügyben szóban forgó nemzetközi védelmet kérelmező arra hivatkozik, hogy letöltötte az azon bűncselekmény miatt kiszabott büntetést, amely miatt a bevándorlási osztály megtagadta tőle a menekült jogállást. A kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott információk alapján nincs szó kegyelemről vagy közkegyelemről.

25 Következésképpen, ami e körülményeket illeti, a Bíróságnak az előterjesztett kérdésre adandó válasza nem szükséges az alapügy megoldásához.

26 Meg kell tehát állapítani, hogy kérdésével az előterjesztő bíróság arra vár választ, hogy a 2011/95 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének b) pontját a Charta 18. cikkével összefüggésben úgy kell-e értelmezni, hogy annak értékelése során, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező cselekményei, aki egyébként megfelel a menekültkénti elismerés feltételeinek, e 12. cikk

(2) bekezdésének b) pontjában meghatározott, a menekült jogállás elismerését kizáró oknak minősülnek-e, az érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságainak és adott esetben bíróságainak figyelembe kell venniük, hogy e kérelmező már letöltötte az általa elkövetett cselekményekért kiszabott büntetést.

27 Emlékeztetni kell arra, hogy a 2011/95 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében a harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy nem ismerhető el menekültként, amennyiben nyomós okkal feltételezhető, hogy az érintett személy a menedéket nyújtó országon kívül, az országba menekültként történő befogadását megelőzően súlyos, nem politikai bűncselekményt követett el.

28 Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében mind az uniós jog egységes alkalmazásának követelménye, mind pedig az egyenlőség elve alapján ezen uniós jog azon rendelkezésében foglalt kifejezéseknek, amely – e 12. cikk (2) bekezdésének b) pontjához hasonlóan – a jelentésének és hatályának meghatározása érdekében nem tartalmaz kifejezett utalást a tagállami jogokra, rendes körülmények között az egész Európai Unióban önálló és egységes értelmezést kell tulajdonítani (lásd ebben az értelemben: 2023. július 6-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid [Különösen súlyos bűncselekmény] ítélet, C-402/22, EU:C:2023:543, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

29 E tekintetben mivel sem e 12. cikk (2) bekezdésének b) pontja, sem a 2011/95 irányelv más rendelkezése nem határozza meg a „súlyos bűncselekmény” kifejezést, azt a köznyelvben elfogadott szokásos jelentését alapul véve kell értelmezni, figyelembe véve azon szövegkörnyezetet, amelyben e kifejezést használják, és azon szabályozás célkitűzéseit, amelynek e kifejezés a részét képezi (lásd ebben az értelemben: 2023. július 6-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid [Különösen súlyos bűncselekmény] ítélet, C-402/22, EU:C:2023:543, 24. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

30 Először is, ugyanezen 12. cikk (2) bekezdése b) pontja szövegének megfelelően az abban szereplő kizáró ok célja a múltban elkövetett cselekmények szankcionálása (lásd ebben az értelemben: 2010. november 9-i B és D ítélet, C-57/09 és C-101/09, EU:C:2010:661, 103. pont).

31 Ami az alkalmazott kifejezések szokásos jelentését illeti, bár a „bűncselekmény” szó a múltban rögzített ténybeli körülményekre utal, nevezetesen arra az időpontra, amikor e bűncselekményt elkövették, a „súlyos” minőségjelző hozzáad egy értékelési elemet, amely azonban idővel változhat. Így nem kizárt, hogy valamely bűncselekmény súlyának értékelése eltérő lehet a bűncselekmény elkövetésének időpontjában és a nemzetközi védelem iránti kérelem vizsgálatának időpontjában.

32 Másodszor, ami a rendszertani értelmezést illeti, meg kell állapítani, hogy a Charta 18. cikke értelmében a menedékjogot többek között a Genfi Egyezmény rendelkezéseivel összhangban kell biztosítani.

33 Amint azt többek között a 2011/95 irányelv (4) preambulumbekezdése kimondja, a Genfi Egyezmény a menekültek védelmét szolgáló nemzetközi jogi rendszer sarokkövét képezi. Ebből következik, hogy ezen irányelv rendelkezéseit nemcsak az irányelv általános rendszerének fényében kell értelmezni, hanem ezen egyezménnyel összhangban is (lásd ebben az értelemben: 2024. február 29-i Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl [Utólagos vallási áttérés] ítélet, C-222/22, EU:C:2024:192, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

34 Ebben az összefüggésben a Genfi Egyezmény által az UNHCR-re bízott feladatokra tekintettel az általa kibocsátott dokumentumok különös relevanciával bírnak (2024. január 16-i Intervyuirasht organ na DAB pri MS [Családon belüli erőszak áldozatául esett nők] ítélet, C-621/21, EU:C:2024:47, 38. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

35 Ezen egyezmény 1. cikke F. pontjának b) alpontját illetően, amelynek szövege hasonló a 2011/95 irányelv 12. cikke (2) bekezdése b) pontjának szövegéhez, az UNHCR 2019. februári, „A menekültek helyzetére vonatkozó, 1951. évi egyezményen és 1967. évi jegyzőkönyvön alapuló menekültstátusz meghatározására szolgáló eljárásról és az azzal kapcsolatos követelményekről szóló kézikönyv” című, HCR/1P/4/FRE/REV.4 dokumentumának 157. pontja kimondja, hogy „[a]z a tény, hogy a kérelmezőt súlyos, nem politikai bűncselekmény elkövetéséért már elítélték, és a büntetést letöltötte, vagy kegyelemben, illetőleg közkegyelemben részesült, szintén jelentőséggel bír”.

36 Harmadszor, a 2011/95 irányelvben szereplő kizáró okok célja a Genfi Egyezménnyel összhangban az irányelvben előírt védelmi rendszer hitelességének megőrzése (lásd ebben az értelemben: 2010. november 9-i B és D ítélet, C-57/09 és C-101/09, EU:C:2010:661, 115. pont).

37 E tekintetben először is ezen irányelv 12. cikke (2) bekezdésének b) pontja kettős célt követ: kizárni a menekült jogálláshoz kapcsolódó védelemre érdemtelennek ítélt személyek menekültként való elismerését, valamint elkerülni azt, hogy e jogállás biztosítása lehetővé tegye bizonyos súlyos bűncselekmények elkövetői részére a büntetőjogi felelősség alóli mentesülést (lásd ebben az értelemben: 2018. május 2-i K. és H. F. [Tartózkodási jog és állítólagosan elkövetett háborús bűncselekmények] ítélet, C-331/16 és C-366/16, EU:C:2018:296, 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

38 Márpedig azon körülmény figyelembevétele, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező letöltötte az általa elkövetett cselekmények miatt vele szemben kiszabott büntetést, nem ellentétes e kettős céllal. Egyrészt ugyanis az olyan személy menekültként való elismerésének kizárását, aki már letöltötte a szóban forgó bűncselekmény miatt vele szemben kiszabott büntetést, nem igazolhatja az annak elkerülésére irányuló cél, hogy e személy mentesüljön az e bűncselekményért fennálló büntetőjogi felelőssége alól. Másrészt, ami azt a célt illeti, hogy kizárják a menekült jogállásból az ahhoz kapcsolódó védelemre érdemtelennek ítélt személyeket, a súlyos cselekményeknek valamely személy életének bizonyos pillanatában történő elkövetése nem teheti e személyt feltétlenül állandó jelleggel nemzetközi védelemre érdemtelenné anélkül, hogy figyelembe vennék többek között a lehetséges rehabilitációját.

39 Másodszor, a menekültként való elismerésnek a 2011/95 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének b) pontjában szereplő valamely ok miatti kizárása az elkövetett cselekmények súlyosságával függ össze, amelynek olyan fokúnak kell lennie, hogy az érintett személy nem részesülhet jogszerűen a menekült jogálláshoz kapcsolódó védelemben (lásd ebben az értelemben: 2010. november 9-i B és D ítélet, C-57/09 és C-101/09, EU:C:2010:661, 108. pont).

40 Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében az érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatósága csak azt követően hivatkozhat az ezen irányelv 12. cikke (2) bekezdésének b) pontjában foglalt kizáró okra, hogy minden egyes esetben értékelte a tudomására jutott konkrét tényeket annak meghatározása érdekében, hogy van-e nyomós ok annak feltételezésére, hogy – a kért jogállás megszerzésére vonatkozó szempontoknak egyebekben megfelelő – érintett által elkövetett cselekmények e kizáró ok hatálya alá tartoznak, a szóban forgó bűncselekmény súlyosságának értékeléséhez pedig a szóban forgó egyedi ügy valamennyi sajátos körülményének

teljes körű vizsgálata szükséges (lásd ebben az értelemben: 2023. július 6-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid [Különösen súlyos bűncselekmény] ítélet, C-402/22, EU:C:2023:543, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

41 Ebből következik, hogy a valamely személy menekültként való elismerésének kizárására vonatkozó határozat nem hozható meg automatikusan (lásd ebben az értelemben: 2010. november 9-i B és D ítélet, C-57/09 és C-101/09, EU:C:2010:661, 91. és 93. pont; 2018. szeptember 13-i Ahmed ítélet, C-369/17, EU:C:2018:713, 49. pont).

42 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az a körülmény, hogy a Bíróság azt állapította meg, hogy a menekültként való elismerés 2011/95 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerinti kizárása nem függ attól, hogy az érintett személy tényleges veszélyt jelent-e a fogadó tagállamra nézve (lásd ebben az értelemben: 2018. május 2-i K. és H. F. [Tartózkodási jog és állítólagosan elkövetett háborús bűncselekmények] ítélet, C-331/16 és C-366/16, EU:C:2018:296, 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), és olyan arányossági vizsgálattól sem, amely az elkövetett cselekmények súlyossága fokának újbóli értékelését vonná maga után (lásd ebben az értelemben: 2010. november 9-i B és D ítélet, C-57/09 és C-101/09, EU:C:2010:661, 109. pont), nem zárja ki azon tény figyelembevételét, hogy az érintett a büntetését letöltötte, annak megállapítása során, hogy e személy e kizárási ok hatálya alá tartozik-e, vagy sem.

43 E megfontolásokból következik, hogy az a tény, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező letöltötte büntetését, olyan körülménynek minősül, amelyet az érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságának az érintett egyedi eset valamennyi sajátos körülményének vizsgálata során szükségszerűen figyelembe kell vennie.

44 Mindemellett pontosítani kell, hogy – amint arra lényegében a litván, a francia és a holland kormány, valamint az Európai Bizottság is rámutatott írásbeli észrevételeiben – e körülmény önmagában egyáltalán nem képezi akadályát a 2011/95 irányelv 12. cikke (2) bekezdése b) pontja alkalmazásának.

45 Az a tény ugyanis, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező letöltötte büntetését, csak egyike azon körülményeknek, amelyeket figyelembe kell venni annak meghatározása során, hogy e kérelmezőt az e rendelkezésben foglalt kizárási ok hatálya alá tartozónak kell-e tekinteni. A szóban forgó bűncselekmény súlyának értékelése érdekében a hatáskörrel rendelkező hatóságnak meg kell vizsgálnia többek között a szóban forgó cselekmény típusát, a kiszabható és kiszabott büntetést, a büntetendő magatartás óta eltelt időt, az érintett személy ezen időszak alatti magatartását, valamint az általa adott esetben tanúsított megbánást.

46 Egyébiránt emlékeztetni kell arra, hogy valamely személy menekültként való elismerésének a 2011/95 irányelv 12. cikkének (2) bekezdése szerinti kizárása nem jár azzal, hogy állást kell foglalni arra a külön kérdésre vonatkozóan, hogy ez a személy kiutasítható-e származási országába (lásd analógia útján: 2010. november 9-i B és D ítélet, C-57/09 és C-101/09, EU:C:2010:661, 110. pont).

47 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2011/95 irányelv 12. cikke (2) bekezdésének b) pontját a Charta 18. cikkével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy annak értékelése során, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező cselekményei, aki egyébként megfelel a menekültkénti elismerés feltételeinek, e 12. cikk (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott, a menekült jogállás elismerését kizáró oknak minősülnek-e, az érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságainak és adott esetben

bíróságainak figyelembe kell venniük, hogy e kérelmező már letöltötte az általa elkövetett cselekményekért kiszabott büntetést, ugyanakkor ez a körülmény önmagában nem zárja ki, hogy az említett kérelmezőt e rendelkezés alapján kizárják a menekült jogállásból.

A költségekről

48 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

A harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 12. cikke (2) bekezdésének b) pontját az Európai Unió Alapjogi Chartájának 18. cikkével összefüggésben

a következőképpen kell értelmezni:

annak értékelése során, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező cselekményei, aki egyébként megfelel a menekültkénti elismerés feltételeinek, e 12. cikk (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott, a menekült jogállás elismerését kizáró oknak minősülnek-e, az érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságainak és adott esetben bíróságainak figyelembe kell venniük, hogy e kérelmező már letöltötte az általa elkövetett cselekményekért kiszabott büntetést, ugyanakkor ez a körülmény önmagában nem zárja ki, hogy az említett kérelmezőt e rendelkezés alapján kizárják a menekült jogállásból.

Aláírások